

Ala-Karkjärvestä saa pieniä ahvenia, joskus isojakin. Tapio Rujala valmistelelee avantoa. kuva: Vesa Koivu

Pilkkiminen on talvisia iloja

Vesa Koivu

Tapio Rujala on lahtelainen metallimies, jolla on ollut kesämökki Kuhmoisissa Isojärven rannalla jo 30 vuotta. Nyt hän on rakentanut talon ja muuttanut kokonaan Kuhmoisiin, kalavesien äärelle.

– Viikot tehtiin töitä virstaalla ja puhuttiin kalastamisesta, viikonloput oltiin kalassa. Oli aktiivinen porukka, oli monia kalastusseurojakin, oli Upon Pilkki, oli Lahden Kalaveikot, ja kierrettiin myös kilpailuja.

– Päijänne on paras, Tapio Rujala sanoo

– Päijänteen kaikki lahden pohjukat on käyty Sysmää myöten. Päijänteellä on hyviä kalapaikkoja, uomia, missä ahven viihtyy. Eipä sillä, kyllä Päijännekin osaa olla oikullinen. Kun ilmat muuttuvat äkkiä kirkkaista pilvisiksi, tai päinvastoin, kala ei syö.

Sama juttu jos jään päälle tulee paljon lunta.

Varusteet ovat kehittyneet sitten 1950-luvun paljon. Nyt lämpimät, tuulenpitävät vaatteet ovat itsestään selvät. Jäänaskalit ovat jo pakolliset, ja reppu ja kevyt istuin on suunniteltu yhteen. Vanhaan jäähän on tehty reikä sepän takomalla tuuralla, petkeleellä tai kirveellä.

Kun pilkkimisen suosio kasvoi, pajoissa kehiteltiin kairoja jään puhkaisemista varten. Lusikka- ja lapiokairat osoittautuivat hankaliksi, ja ruuvikierteellä varustetut, teollisesti valmistetut kairat alkoivat yleistyä 1950-luvulla.

– Minulla oli 1960-luvulla Mantereen metallitehtaan tekemä kierrekaira, kapulakairaksi sitä sanottiin kädensijan mukaan, Tapio Rujala muistelee.

– Sitten tulivat veivikai-

rat, joilla kairaaminen kävi paljon kätevämmin. Me Päijät-Hämeessä suosimme heinolalaisen UR Rantasen veivikairaa, sillä siinä oli muun hyvän lisäksi vaihtoterä. Kun terä tylsyi, se vietiin kalastuskauppaan teroitettavaksi, ja saman tien sai valmiiksi teroitettun tilalle.

Pakkaspäiviä saisi tulla lisääkin

Äskeisen pakkasjakson jälkeen järvien jäät alkavat kantaa ja houkuttaa kalaan. Moni pilkkimies on liikkeellä ahventen takia, ne ovat hyviä syötäviä. Joskus siikaakin kalastetaan pilkillä mutta harvemmin. Pilkillä käymisessä yhdistyy kalastuksen jännitys ja talvisesta luonnosta nauttiminen.

– Pakkanen olisi tervetullut, mutta kyllä Päijänteen lahtien jää kantaa jo jalkamiehen, jos

muistaa varoa virtapaikkoja. Aurinko lämmittää kivasti, kun istuu pilkkijakkaralla kasvot aurinkoon päin. Tuulisella ilmalla kannattaa istua selkä tuuleen, silloin kädet ja kasvot ei kylmä, ja siimakin pysyy selvänä.

– Kun lähtee päiväksi järvelle, saa raitista ilmaa ja liikuntaa. Eikä liho, jos ei ota liikaa eväitä mukaan. Lämmintä juotavaa pitää olla, ja jotain purtavaa, jonkun saaren katveessa sitten syödään eväät, Tapio Rujala kertoo.

– Kalamiehellä tahtoo olla niin, että kalat ovat aina siellä vastarannalla, käveltävää riittää. Entäpä sitten, kun joskus kevätpuolella ollaan päivä Päijänteellä. Ilma on hieno, kettu loikuttelee jään yli saaresta toiseen, ja reppu on täynnä ahvenia, kun tullaan pois.